7. Urfa

F: Siz burada mı doğdunuz?

M: Evet

F: Sizce Urfa'lı olmak ne demek?

M: Urfa'lı olmak iyi bir insann olmaktır, misafirperver olmaktır. Dürüst, cömert, sıcak kanlı

i1: Birçok inancı bir arada bulundurur. Müslüman var, Hıristiyan var. Yezidiler var. Ermeni var. Birçok farklı inanç bir arada yaşayabiliyor. O konuda misafirperver. İçinde barındırıyor. Müslüman ve Hıristiyan komşu birbirine destek oluyorlar, beraber yürüyorlar burada.

F: Karışık bir yer.

M: Karışık ama birbirlerine Urfa'lı olarak bağlılar yanni.

i1: Siz mesela Hıristiyansınız ben Müslümanım beraber yaşayabiliriz. Ama noluyo, siyasiler senle beni ayrı kılıyor. Bazen siyasi fikirlerimiz bizi birbirimizden ayırabiliyor. Sağ - Sol meseleleri mesela siz solcusunuz ben sağcıyım, normalde benle sen Hıristiyan ve Müslüman beraber yaşayabiliriz. Ama bazen tepedekiler siyasi fikirlerimizi ortaya koyarak bizi ayırabiliyorlar. Burada bilinç düzeyi biraz düşük ama.

F: O farklılıklara rağmen ama burada bir ilişki var. Ayrıltan şey siyaset. Öyle mi?

M: Evet, i1 Arap kökenli, ben Kürt kökenliyim. Burada aramızda böyle bir ayrım yok mesela.

F: Sizin köyünüzde çoğu insan Arap mı?

i1: Evet

M: Bi de Suriye'den gelenlerin çoğu Arapça konuştukları için i1 onlarla daha iyi iletişim içinde. Onlar Türkçe bilmiyor, son gelenler biraz öğrendi. Ben de Almanya'ya geldiğimde Türklerle daha rahat konuşuyordum.

i1: Urfa'da çok dil var. Kürt var, Arap var, Zaza var, Ermeni var.

F: Sizin köyünüzü biraz anlatır mısınız?

i1: Gel senle beraber köye gidelim misafir ol, seni bırakırım.

F: Orada köyünüzdeki insanlar nasıl yaş olarak?

i1: Hepsi Arap kökenli. Bizim soyumuz ta Mekke Medine'den gelme. Sonra Irak'a gelmişiz. 500-600 sene önce. Silsile var yani. Bağdat'tan Şam'a gelmişiz, oradan buraya gelmişiz. Buraya geldikten sonra bizim köye yerleşmişler. Babam

110 yaşına kadar yaşadı. Babamın annesi aslında Alman'dır. Eskiden burada bir savaş olmuş, buradan tekrar göçmüşler o zamandan kalmış annesiyle beraber tabii annnesi vefat etmiş. Babamın dedesinin dedesi onu beslemiş. Onu da yeğenler vermiş, babamın annesi olmuş.

F: Savaştan önce akrabalık var mıydı?

i1: Evet vardı, bizimkiler de Deyr-ez Zor'da yaşıyo akrabalarımız.

M: Ben de Suruç'luyum bizim Kobane'de bi sürü akrabamız var. Biz savaştan önce giderdik birbirimize.

i1: Eskiden Suriye Türkiye hepsi bir, sınır geldi onlar beraber yaşarken. Sonra bazı akraba orada bazısı burada kaldı. Ne dönemiydi ilk çizildiğinde. Eskiden Osmanlıydı burası.

F: Sizin köyünüzdeki insanlarla Suriyeliler arasıdna muhabbet alaka oluyor mu?

i1: Geliceksin görürsün. Bizim köy ödamız var, gelirler mırra kahvesi içerler. Sohbet ederler. Suriye'li de gelir, herkes gelir orada toplanır. Afganlar da geldi buraya mesela. Van'da çok Afgan var. Urfa'da Iraklılar var.

F: Sizin köyünüzdeki Suriyeliler nece konnuşuyor?

i1: Arapça konuşuyor. Kürtçe de konuşan var. Bizim Rasul Eyn'den gelen akrabaların hepsi kürt.

M: Urfa'da kalan mültecilerin çoğu Araptır. Kürt az. Niye dersen, burada bir koridor oluşturdu, Kürtler genelde o bölgede kaldı. az geldi. Bi de onların bölgede daha az savaş oldu. Evet bütün bölgelerde savaş oldu ama Kürtler orda kalmayı tercih etti. Çoğu geldi.

F: Muhabbet oluyosa, arkadaşlık da var mı? Nasıl gözüküyor?

i1: İyi yani normal bir arkadaşlık.

F: Nasıl bir arkadaşlık anlamalıyım bundan?

i1: Bizim arkadaşlığımız sağlamsa, bir Suriyeliyi bizim gibi düşünürüz. Tabii arkadaş görünüp de hainlik peşinde koşanı zaten fark ediyosun. Genelde bu arkadaşlığı pekiştiren İslamiyettir.

F: Nasıl İslamiyet?

M: Mesela Suriyeli gelmiş belki onlara bakınca muhattap olmamak gerekir. Ama din diyor ki insanın insandan üstünlüğü yok. Ben sizi farklı yarattım siz birbirinizi tanıyın diye, diyor. İslamiyet böyle emrediyor. Suriyeliler geldiğinde kimi vicdanıyla destek oldu kimi İslamiyet'in emirleriyle. Hem vicdani hem de İslamiyet var burada.

F: Türk haberlerinde biz Türkler ve Suriyeliler din kardeşiyiz deniyor. Bu doğru mu?

i1: Bunu söyledik. İslam. Günlük hayatınnda din kardeşi olmak demek, mesela sen çalışıyosun para kazanıyosun ben işsizim. Aç kaldığım zaman sen bana yardımcı oluyorsun. Evinde bir tas çorba pişiyorsa sen çalışıyorsunn, bir tas çorbayı onunla paylaşıyorsun.

F: Bizim ortak dinimiz için mi?

M: Evet

F: Başka bir dinden olsak belki bunu yapmazdınız?

i1: Hayır, fark etmiyor. Veren el Müslüman olduğu için alan el hiç fark etmez, Hıristiyan da olabilir. Yardımı veren el Müslüman, alan el fark etmez böyledir.

F: Aynı dini paylaştığınız için Suriyelilere daha yakın hissediyor musunuz?

M: O var tabii

i1: Muhabbetten dolayı dinden bahsederiz konuşuruz.

M: Din artık kültürlerimizi etkilemiş. Kültürel olmuş. Dinini dört dörtlük araştıran yaşayan insanlar da var ama atadan dededen kültürel olarak almış insanlar da var. Atıyorum yemek yediğinde bismillahirahmaninrahim diyoruz.

F: İnançlı olmakla alakası yokyani daha çok din kültürü, davranışlara etkisi üzerinden bahsediyoruz?

M: Evet, davranışlarımızı etkilemiş.

F: O nedenle Suriyeliler biraz daha yakın?

i1: Evet

M: Soyumuzdan da gelenler var, akrabalık bağımız da var. Oradaki Suriyeliler geldiğindne herkes rastgele bir köye yerleşmedi. Herkes akrabasına geldi. Tanıdığı neredeyse oraya yerleşti. Bizim Suruç'ta bir aile var, aslen Kobanililer. Kürtçe konnuşuyorlar, ondan bizim köye geldiler daha rahat hissettiler.

F: Sizin köyünüzdeki Suriyeliler Suriye hakkında ne düşünüyor?

i1: Çoğu bizim vatanımız diyor. Savaş bitince döneriz diyorlar. Bir kısmı da işini burada açmış, ailesi burada diyor ki Suriye düzelse de ben dönmem.

F: Türk vatandaşları ne düşünüyor Suriyeliler hakkında?

i1: Eğer memleketleri düzelse memleketlerine dönseler daha iyi olur onlar için. İş imkanı bulsalar orada. Gitmezlerse de kardeşçe yaşıyoruz zaten.

M: Gitmeleri onlar için daha iyi olur. Çünkü kendi vatanın gibisi yok. Burada ben sana 20.000 euro da versem sen burada kalamazsın. Çünkü neden, senin vatanın orası. Biz de onu düşünüyoruz. Kendi vatanı kendi toprağı insanlar bunu benimsemiş. Bu kültürel olsun, insanlnara bakış açısı olsun. Karadeniz daha dağlık, ormanlık mesela ben sıkılıyorum, boğuluyorum. Burası hep ova, bakınca hep düzlük görüyorum. Buna alışmışım. Orada mesela biraz daha bu şekilde rahat değilim. Bu insanın psikolojisini etkileyen birşey. Ortam, yaşam alannı. Onlar için de kendi

memleketlerine gitsinler daha iyi. Savaş halinde bir memleketten bahsetmiyorum tabii, savaş olsa tabii gitmelerine gönlümüz rahatsız olmaz.

F: Suriyeliler için size göre en ideal durum ne olurdu?

M: Barış halindeki memleketlerine gitmesi daha iyi. Gidip orda kadın, çocuk bırakılamaz.

F: Sizi rahatsız etmiyor demek ki?

M: Yok rahatsız etmiyor.

F: Normalde böyle bir sorun da var, eğer dönmek yerine temelli kalmaya karar verilerse sizin ve köyünüzdekilerin buna karşı ne hissederdi?

i1: Olur yain kabullenirler yani.

M: Zaten şu an kabulleniyoruz, Suriyeliler illa çıksın diye bir diretme yapmıyoruz. Kabul etmesek hepimiz ayaklanırdık, Suriyeliler buradan çıkarın derdik. Ama biz kabul etmişiz öyle birşey yapmıyoruz. Burda karşılıklı bir fayda işi var.

F: Nasıl mesela?

M: Mesela bir abimiz pamuk ekiyor, pamuk işinde çalışıcak işçi yok. Suriyeliler geliyor o işi yapıyor. Abimiz de onlara para veriyor. Onlar para kazanmış oluyor, bizim abimiz de işini görmüş oluyor. Türkler sizin orda fabrikalarda çalışıyor. Mesela sizinkiler çok çalışmaz fabrikalarda, daha zor angarya işlerde. Türkler o işleri yapıyor orada. Sizde de bu var. Türkler para kazanıyor. Siz de işinizi yapıyosunuz, fabrikalar gelişiyor.

F. Muhtar olmak dışında siz ne yapıyorsunuz?

M: Ziraat teknikeriyim.

F: Yani sizin Suriyeli işçileriniz var?

i1. Bazen olabiliyor. Ben bitki koruma üzerinden çalışıyorum.

M: Bir firma daha var bizde, Alman firması var.

F: Bazen yani Suriyeliler de bu sektörde çalışıyor.

M. Tabii Alman firmalarla da çalışıyor. Toptancılar getiriyor Almanya'dan ürün biz burada dağıtıyoruz.

F: Siz dediniz ya biz aslında birbirimize baya beniyoruz, din, dil, kültür. Aslında hiç bir farklılık yok mu?

M: Yok kültür olarak farklılık yok. Bizim dinimizden olmayanlar da aynı şekilde davranırız. Davranışımız değişmez yani. Sosyal de yaklaşımımız, arkadaşlık yaklaşımımız. Farklı bir din olsa dahi. Suriye'nin ve Türk vatandaşlarının arasında benzerlik var, farklılık yok? Suriyeliler eskiden Osmanlıdaydı. Bizim bağımız var yani. Ama kültürler sonradan değişmiş. Ama Suriye'de çok değişmemiş.

F: Yani bir Osmanlı kardeşlik de var?

M: Evet

F: Yani Suriyeliler ve Türkler olarak biraz Osmanlıyız gibi mi?

M. Evet bu biraz var. Hissediyoruz tabii.